

Kalózos történet

a budapesti Vasas Vitorlás Szakosztályában 1961-1969

Ez a történet közel hatvan éves. Lehet, hogy a mai kalózosok el sem tudják képzelni, milyen ádáz küzdelem folyt akkoriban kalóz osztályban. Egy osztatlan kalóz versenyen összejött akár 120 hajó is. Nem kis élmény volt ilyen mezőnyben elrajtolni, hát még vezetni!

1962-ben – komoly válogatást követően - vettek fel tagként a Budapesti Vasas Vitorlás szakosztályába. A 61-ben indult elméleti tanfolyamon még közel negyvenen voltunk a klub pasaréti épületében. Kiváló előadásokat hallgattunk az egyesület nagy öregeitől (Tahy testvérek, Rajágh dr, Schmalz Józsi bácsi, stb), de rajtuk kívül voltak meghívott előadók is, mint Dolesch Iván, Gömör Pali, akikre emlékszem. Majd a vizsga eredményes letétele után kb. 20-an folytathattuk az egyhetes siófoki táborban, amit Tahy Péter és Hinsenkampf Frédi vezetett. Nagyszerű élmény volt. A csapatból négyünket javasolták tagfelvételtre, köztük voltam én is. Ha nem csal az emlékezetem, Palcsó Zsuzsa és Bakos Tamás is akkor került be a szakosztályba. Utóbbit aztán egy évvel később eltanácsolták, majd a Spartacusban csinált fényes versenyzői karriert.

Az első évben a Vasas motoroson szolgáltam Csúzy Pali bácsi irányítása alatt, mint matróz vagy hajósinas. Vontáztattuk a gyakran két sorba rendeződött hajókat a versenyekre és vissza. Volt ezek között rengeteg kalóz és finn, néhány sztár, meg nagyhajó. Általában 30-40 hajót húztunk.

Egy évvel később, az 1963-as szezonban már kalóz mancsaft lehettem Acél Péter mellett a Kon-tiki nevű igen rozoga hajón. Kormányosom, mint régi balatoni gyerek (Lellén gyerekeskedett, vitorlázó családban) mindent tudott a vitorlázásról, amit én igyekeztem szép lassan ellesni tőle. Olyan nevek voltak ellenfeleink, mint Gereben Péter, Majoros Péter, Szentpéteri Ádám, Bujdosó László, Pettenkoffer Sándor, De Chatel Péter, és még sorolhatnám.

64-ben szakosztályvezetőnk, a legendás Starnfeld Iván abbahagyta a kalózkodást és engem jelölt ki utódának, így lettem a 29-es rajtszámú kalóz kormányosa. Kiváló állapotú, kissé öreg, elnehezedett hajó volt, de legénységemmel, Puskás Lacival lelkesen küzdöttünk, nem is eredménytelenül.

Az M29 kalóz a hazai Siófokon

Az M29 kalóz egy földvári verseny előtt

65-ben nagy megtiszteltetés ért. A klub kiváló hajóácsa, Kozma Pista megépítette számomra a 250-es rajtszámú kalózt, amihez Iván beszerezte a vadonatúj vitorlákát is. Ezzel a hajóval aztán minden évközi ifi versenyt megnyertünk, sőt volt olyan, amikor egybe indították az összes kalózt (ezek voltak a flottabajnokságok) és ott is tudunk futamot nyerni. Mancaftom, Kállay István fanatikus lelkesedésével engem is vitt előre, szoktuk mondani: oroszládként küzdöttünk.

Elkövettem azonban egy hibát. Nagyszerű életünk volt a Vasas siófoki telepén, sokat hülyéskedtünk, balhéztunk, számos esetben a rendőrségnél is tiszteletnek örvendő Csúzy Pali bácsi mentett ki bennünket. Az aranyéletet az koronázta meg, hogy a hétvégi verseny után pihentünk egy napot, aztán kedden néhány kalózzal nekivágtunk a Balatonnak. Ha éhesek voltunk és pénzünk elfogyott, biztos tippnek tűnt Verebély Verával elhajózni Szemesre, és ott Tibor bácsi éléskamráját megdézsmálni.

Egyszer a keszthelyi Eszes Béla meghívott bennünket egy ottani kalóz versenyre. Kiváló vendéglátásban volt részünk, nagyszerű volt a verseny is. A hazatérést pénteki napra terveztük, de rohadt erős szél lett aznap. Nem volt mit tenni, haza kellett érni Siófokra, mert szombaton már versenyünk volt. Így hát elindultunk haza 6-8 hajóval, gleitolva repesztve végig a tavon. A Keszthelyi Siófok távot öt óra alatt tettük meg. Talán emlékszem néhány névre, kik vettek részt ebben az örületben, a mi klubunkból ott volt Schmalz Ildi, Kompolthy Gabi, Verebély Vera, a Szpariból Hampel Márta és talán Csillag Kati is.

Na ez a túra betett a szép új vitorlának. Rendesen megnyúlt, a hajó sebessége már árnyéka a volt korábbinak.

Így érkezett el a 65-ös ifi kalóz bajnokság augusztus első felében. Bár tudtam, hogy hajóm sebessége már nem az igazi, azért reméltem, hogy ez még elég lesz a bajnokság megnyerésére.

Ámde. Volt néhány korábbi kalóz, akik időközben már átültek hollandiba, sztárba. A Spartacus teljhatalmú edzője, Dolesch Iván igencsak ambicionálta, hogy a szakosztályok közötti rangsorban az élen végezzenek az Előré és a Vasast megelőzve, ehhez azonban bajnoki címek kellettek. Volt egy kiváló kalózosa, Gereben Gábor, aki a bajnokság idején már sztározott és már rég elmúlt 19 éves (ez volt az ifikor felső határa), így nem indulhatott ifiben. Dolesch azonban nem hagyta ennyiben. Addig győzködte a Szövetséget, amíg azok elfogadták javaslatát, miszerint nem a betöltött életkor számít, hanem a 19 éves kor betöltésének éve. Hát... Elég nyakatekert elmélet volt, de így Gábor, aki januárban töltötte be a 19-et, elindulhatott. Ezen felbuzdulva Kefe (Kőváry Károly), az Előre edzője is delegált két túlkoros versenyzőt, akik hollandiból és sztárból ültek vissza kalózba.

És jött a fekete leves, ami mai eszemmel már nem is olyan meglepő: az osztály menőjeként még a dobogóra sem kerültünk fel, mind a három túlkoros megvert, negyedik helyen végeztünk. Gereben Gábor nem csupán az ifi bajnokságot nyerte meg ebben az évben, de a felnőttek között is győzött.

Hát ez egy kissé kedvet szegte. Ráadásul a rákövetkező két évben klubtársam és szobatársam Fináczy Pali vert meg Kállay Istvánval, aki közben átpártolt hozzá. Új mancsaftom Saródy Feri vidám fickó volt, jó bulik voltak, de hiányzott belőle az a lelkesedés, amit Istvánkánál tapasztaltam.

Az 1967-es szezonban átpártoltam sztárba. Pontosabban ez nem saját elhatározás volt. A szövi azt találta ki, hogy a sztár mezőny igen előregedett, és kötelezték a klubokat, hogy 3 szenior sztáros közül az egyik legyen junior korú. Így kaptuk meg a Tahy testvérek hajóját elegáns Elvström vitorlával. Nemigen értettünk hozzá, legtöbb segítséget Gereben Gábortól kaptunk, aki önzetlenül igazított el bennünket az árbócállítás rejtelmeiben. Nem is mentünk rosszul. Külön bajnokságunk nem volt, de a ranglista harmadik helyével olyan neveket utasítottunk magunk mögé, mint a szparis Gémesi Karcsi, Erdélyi Béci, az Építőkből Giba, a Meteorból Lakó Munyi, az Előréből Balogh Gyuri és Kintzly Péter.

A sztáros kitérő után visszatértem a kalózosáshoz. Az dobott fel ismét, hogy végre összeülhettem gyerekkori barátommal, Pátkai Petivel – immár felnőtt kalózban. Utolsó évünkben, 1969-ben volt egy furcsa bajnokság. 25 futamra írták ki, és minden jelesebb évközi futam beleszámított. Ebből azt hiszem 19-et sikerült megrendezni, így kieső nem is volt. A 18-ik futamig bőven vezettünk, majd az utolsóban csináltunk egy 56-ik helyezést, ezzel megint negyedik a vége! Ráadásul klubtársam, Hegymegi Laci – Lipovszky Gyuri páros vert meg, ők lettek a bajnokok. A fene ott egye meg!

1970-re aztán a szakosztály oszlásnak indult. Tulajdonosváltás volt, a Videoton vette át a csapatot, de Széles Gábort elsősorban a Mahart-tal időközben elcserélt Almádi telep érdekelte. Az első évben már a tagság felét a rosszemlékű, volt mályi tavi kalóz Ralovich Gábor (Garincha) irányítása mellett kirúgták, majd két év alatt csaknem az összes többi is. Ennek is volt azonban jó oldala: elsősorban a Schmalz család ambíciója és kapcsolatai eredményeképpen létrejött a Túravorlás SK alsóörsi telepe, ami az évek során a balatoni vitorlázás talán legfőbb erősségévé vált. Sok régi Vasas vitorlázó itt talált menedéket és legtöbbjük ma is vitorlázik a TVSK keretein belül.

A budapesti Vasas Vitorlázó szakosztályának tagjai a 2022-es találkozáson a pasaréti úti Vasas pályán

Még írhatnék a rövid Vizügyes pályafutásomról, ami szintén kalózhoz és sztárhoz kötődik, de az egy másik történet.

Kövendi Dénes